

Pápežská delegácia

Osobitný vyslanec pápeža Františka, slovinský kardinál Franc Rodé, navštívi Slovensko od stredy do nedele. Kardinál príde na vyvrcholenie cyrilo-metodských osláv na Slovensku. Prvý oficiálny program ho čaká vo štvrtok. V Kňazskom seminári sv. Gorazda v Nitre sa stretne s členmi KBS, ktorí sa na tomto mieste zídu na svojom plenárnom zasadnutí. V Prezidentskom paláci v Bratislave ho prijme prezident SR Ivan Gašparovič. V piatok za-

víta do Nitry, kde bude v rámci cyrilo-metodskej národnej púte hlavným celebrantom a kazateľom na slávnostnej svätej omši o 10.00 na Svätoplukovom námestí. Súčasťou pápežskej delegácie budú aj dvaja slovenskí kňazi Mons. Vladimír Stahovec, rektor Pápežského kolégia sv. Cyrila a Metoda v Ríme a Martin Kramara, duchovný správca Slovenskej katolíckej misie v Ríme.

JÁN FELIX

Šport 01/07/2013

Český kardinál sa vyjadril k odvolaniu Róberta Bezáka

Podľa českého kardinála Dominika Duku nebol arcibiskup Róbert Bezák odvolaný na základe nejakého morálneho deliktu. Informuje denník Sme. Ozrejmil, že otázky, ktoré mali byť zodpovedané pri kontrole v Trnavskej arcidiecéze nezostavoval český biskup Ján Baxant, ale Kongregácia pre bis-

kupov. Tiež sa podľa neho zabudlo na to, že súčasný slovenský katolík je iný ako bol pred rokom 1989. Naznačiť to mal aj list pápeža Benedikta XVI., z ktorého malo nepriamo vyplývať, že ide o diskusiu v samotnej Biskupskej konferencii na Slovensku.

Rádio Regina BA, 28/06/2013

Svetlo života

Pápež František v homílii v Bazilike sv. Petra zdôraznil, že „ak necháme prevládnúť svoje myšlienky, city, logiku ľudskej moci a nenecháme sa poučiť a viesť vierou, Bohom, staneme sa kameňom úrazu“. „Viera v Krista je svetlom kresťanského i nášho služobného života v cirkvi,“ uviedol pápež v homílii adresovanej biskupom z príležitosti sviatku apoštolov sv. Petra a Pavla.

JÁN FELIX, Šport 01/07/2013

Traja zatknutí v kauze Vatikánskej banky

Pre podozrenie z korupcie a finančných podvodov vo Vatikánskej banke (IOR) opradenej škandálmi zatkla talianska polícia biskupa Nunzia Scarana z juhotalianskeho Salerna a dvoch ďalších ľudí. Všetci traja, biskup Scarano, bývalý pracovník tajných služieb Giovanni Maria Zito a finančný maklér Giovanni Carinzo, sú Taliani, informovali o tom včera tamjšie úrady, ktoré citovala agentúra DPA. Podľa prokurátorov Scarano zaplatil Zitovi 400 000 eur, aby dopravil talianskym vládnym lietadlom zo Švajčiarska do Talianska 20 miliónov eur v hotovosti. Peniaze patrili rodinnému priateľovi. Biskupa začali vyšetrovať pred dvoma

týždňami pre podozrenie z prepierania peňazí a bol dočasne odvolaný z funkcie vo vatikánskej centrálnej banke (APSA). Jeho obhajca Silverio Sica povedal agentúre Associated Press, že biskup bol iba prostredníkom.

PETER DODEK, Šport 29/06/2013

Benedikt bol odvážny, keď odstúpil

Pápež František včera vyhlásil, že jeho predchodca Benedikt XVI. sa odvážne riadil svojím svedomím, keď sa rozhodol odísť na odpočinok. „Boh prostredníctvom modlitby presvedčil Benedikta o tom, že krok, ktorý chce podniknúť, je správny,“ oznámil súčasný pontifik na adresu svojho predchodcu. (tasr), Plus jeden deň 01/07/2013

Svätý na Vianoce?

Jána Pavla II. by mali kanonizovať na konci roka

Vatikán uznal aj druhý zázrak Jána Pavla II. Formálne to musí ešte odklepnúť súčasný pápež František. Zosnulý pontifex by tak mal byť vyhlásený za svätého počas ceremónie na konci roka.

V júni uznala Vatikánska teologická komisia druhý zázrak, dovčera čakali na rozhodnutie kardinálov a biskupov. Počas stretnutia sa duchovní dohodli, že zosnulý pápež Ján Pavol II. by mohol byť vyhlásený za svätého v decembri počas kanonizačnej slávnosti. Za obdobie svätorečenia a blahorečenia je známy október, ale podľa spravodajského zdroja National Catholic Register je to príliš skoro vzhľadom na náročné zabezpečenie prípravy. Ján Pavol II. bol hlavou katolíckej cirkvi v rokoch 1978 až 2005. Populárny pápež sa uznania dočkal už krátko po svojej smrti – blahorečený bol na jeseň roku 2011. Pre svätorečenie bolo treba doložiť ďalší zázrak, ktorý sa stal po blahorečení. Vatikán nezverejnil zatiaľ o tomto druhom zázraku žiadne podrobnosti.

(kass), Plus jeden deň 03/07/2013

Charita školákom

Slovenská katolícka charita už po štvrtýkrát organizuje zbierku školských pomôcok pre deti zo sociálne slabších rodín. Počas letných prázdnin tak budú môcť žiaci a študenti, ich rodiny, ale aj široká verejnosť darovať nové alebo už použité školské pomôcky a pomôcť rodinám v núdzi pripraviť sa na nový školský rok, informovala hovorkyňa SKCH Andrea Boboková. Zbierka potrvá až do 31. augusta. JÁN FELIX, Šport 02/07/2013

Zatkli vatikánskeho účtovníka

Vatikánsku banku vyšetrojú už tri roky. Pápež chce, aby už nebola taká tajomná. Dvadsať miliónov eur sa snažil duchovný dostať do Talianska tak, aby o tom banky nevedeli.

V roku 1982 našli v Londýne obešeného Roberta Calviho, riaditeľa Banco Ambrosiano, skrachovanej banky, v ktorej mal podiel aj Vatikán. Pozadie fungovania tajomnej finančnej inštitúcie vtedy inšpirovalo autora Maria Puza k napísaniu scenára druhého pokračovania Krstného otca. Ak by Puza ešte žil, mohol by sa inšpirovať opäť a dopísať štvrtý diel. Vyšetrovanie podozrení z korupcie a prania špinavých peňazí v banke prebieha už od roku 2010, jeho výsledkom je aj včerajšie zatknutie monsignora Nunzia Scarana. Ten ešte donedávna spravoval financie Vatikánu. Duchovného zatkli, keď organizoval prevoz dvadsať miliónov eur v hotovosti zo Švajčiarska do Talianska. Za mrežami spolu s ním skončili ďalší dvaja ľudia – finančník Giovanni Carenzio a bývalý príslušník talianskej tajnej služby Giovanni Zito.

Stratený šek

Scarano právnik Silverio Sica tvrdí, že jeho klient je len sprostredkovateľ, ktorý chcel pomôcť priateľom dostať sa k ich peniazom. Tie totiž predtým dali Carenziovi, aby ich investoval, a teraz ich chceli späť. Zito sa ponúkol, že ich fyzicky prinesie. Preniesť ich mal v hotovosti v súkromnom lietadle, aby o operácii neboli žiadne stopy v bankových záznamoch. K prevodu však nedošlo. V poslednej chvíli od neho Carenzio ustúpil. Zito si napriek tomu vyžiadala svoju províziu vo výške 400-tisíc eur. Od Scarana dostal polovicu, keď malo prísť k vyplateniu druhej časti sumy, Scarano radšej nahlásil stratený šek, aby o peniaze neprišiel. Zatknutý duchovný roky pracoval ako jeden z hlavných účtovníkov správy majetku apoštolskej stolice, ktorá má na starosti financie na fungovanie Vatikánu. Nie je zatiaľ jasné, či sa na prípade spolupodieľa aj vatikánska banka, ktorá spravuje účty kňazov a katolíckych organizácií. V minulosti ju viackrát podozrievali, že pomáhala prať špinavé peniaze talianskemu podsvetiu. Vatikán sa teraz ku Scaranovi nehlási. „Asi pred mesiacom sme ho dočasne prepustili, keď sa jeho nadriadení dozvedeli, že sa začalo vyšetrovanie jeho aktivít,“ povedal podľa BBC

hovorca Vatikánu Federico Lombardi. Problémy so zákonom mal Scarano aj v roku 2009, keď sa ukázalo, že zo svojho účtu v banke vybral 560-tisíc eur, aby z nich splatil hypotéku na svoj dom. Aby to nevyzeralo podozrivo, našiel si 56 ľudí, ktorým dal hotovosť výmenou za šeky. Tie potom vložil na iné účty, odkiaľ dlh splatil.

Otvorenejšia banka

Pôvodné peniaze vo vatikánskej banke pritom pochádzali od darcov, ktorí si mysleli, že prispievajú na výstavbu hospicu v Salerne. Scarano tvrdí, že hypotéku chcel splatiť, potom predať dom a z toho postaviť hospic. Ten však ešte stále nestojí. „Nič som nikdy neukradol, nikdy som nepral peniaze, čom čestný človek,“ vyhlásil pre miestne médiá. Vatikán sa v minulosti bránil, keď chcel niekto sledovať jeho finančné záležitosti, odvolával sa na suverenitu mestského štátu. Pomery sa však menia. Len tento mesiac zriadil pápež František komisiu, ktorá má banku zreformovať a otvoriť. „Banka musí slúžiť potrebám cirkvi, pričom okolo nej nemôžu vznikať mýty a podobné senzácie,“ povedal pre La Repubblica Jean Louis Tauran, jeden z členov komisie. **Matúš Krčmárik, SME 29/06/2013**

Zatkli biskupa

Korupcia vo Vatikánskej banke?

Pre podozrenie z korupcie a finančných podvodov vo Vatikánskej banke zatkla talianska polícia biskupa Nunzia Scarana zo Salerna.

Spolu s ním zatkla dvoch ďalších ľudí. Všetci traja, biskup Scarano, bývalý pracovník tajných služieb Giovanni Maria Zito a finančný maklér Giovanni Cerenzio, sú Taliani. Podľa prokurátorov Scarano zaplatil Zitovi 400-tisíc eur, aby dopravil zo Švajčiarska do Talianska vládny lietadlom 20 miliónov eur v hotovosti. Peniaze patrili rodnému priateľovi. Biskupa začali vyšetrovať pred dvoma týždňami pre podozrenie z prepierania peňazí a bol dočasne odvolaný z funkcie v banke. Jeho obhajca Silverio Sica povedal agentúre AP, že biskup bol iba prostredníkom. Priatelia ho požiadali, aby intervenoval u makléra Carenzia, ktorý mal vrátiť 20 miliónov eur zverených na investovanie. Sica makléra presvedčil, aby peniaze vrátil a taliansky tajný agent ich išiel do Švajčiarska zobrať. Akcia však zlyhala, pretože maklér sľub nedodrжал.

(tasr), Plus jeden deň 29/06/2013

Zatýkanie vo Vatikáne

Talianska polícia zatkla vysoko postaveného biskupa a ďalších dvoch ľudí. Prípád súvisí s vyšetrovaním vo Vatikánskej banke. Trojica mužov sa pokúsila previesť milióny eur zo švajčiarskej banky do Talianska.

Podľa vyšetrovania chcel biskup zo Salerna nuncio Scarano spolu s obchodníkom Giovanim Carinsom previesť zo švajčiarskych účtov 20 miliónov eur v hotovosti do Talianska vládny lietadlom. Tretí zatknutý agent tajnej služby Giovanni Zito mal dostať odmenu 400 tisíc eur za to, že celú operáciu zakryje pred úradmi.

Marco Politi, pápežov životopisec: „Scarano prípad nie je vo Vatikáne ojedinelý. Skutočný problém nie je žiadna homosexuálna loby, ale korupcia, ktorá existuje vo vatikánskych štruktúrach. Je príliš veľa kňazov a biskupov, ktorí majú účty vo Vatikánskej banke. To sa musí zmeniť.“

Reportér TA3: „Škandál vrhá zlé svetlo na Vatikánsku banku, v ktorej

monsigneur Scarano pôsobil na vysokej funkcii kým ho pre podozrenia z korupcie pred dvoma dňami zbavili funkcie. Podľa vyšetrovania Scarano v roku 2009 vybral z účtu vo Vatikánskej banke 560 tisíc eur v hotovosti a vyplatil hypotéku za dom v Salerne.“

Marco Politi, pápežov životopisec: „Tento škandál určite urýchli reformy a reorganizáciu všetkých finančných inštitúcií vo Vatikáne.“

Reportér TA3: „Vatikánska banka, známa ako ústav pre veci viery vyšetrovaná v súvislosti so škandalom, je terčom vyšetrovania už dlhšie. Pápež František vytvoril komisiu, ktorá má skúmať jej právnu štruktúru a činnosť. Talianske úrady ústav pre veci viery vyšetrojú pre podozrenia z prania špinavých peňazí. Centrálna banka navyše podozrieva inštitúciu z toho, že si v nej bohatí Taliani ukrývajú peniaze pred zdanením.“

Tomáš Pilz, TA3, 28/06/

Situácia s Bezákom je neprijateľná!

Podľa kardinála Duku arcibiskupa neodvolali pre delikt

Mal mlčať a duchovní verili, že upadne do zabudnutia. V utorok uplynie presne rok od momentu, keď Róberta Bezáka odvolali z Trnavy. No čoraz viac informácií dokazuje, že koniec jeho biskupskej kariéry nebol s „kostolným poriadkom“! Pražský kardinál prezradil ďalšie šokujúce informácie a obraz o kauze si utvoril už aj nový pápež. Ten môže vývoj úplne zvrátiť v prospech Bezáka!

Róberta Bezáka odvolal z Trnavskej arcidiecézy predchádzajúci pápež Benedikt XVI. Verejnosť, ale ani samotný arcibiskup však dodnes nepoznajú skutočné dôvody, pre ktoré musel skončiť. Na verejnosť sa však za ten čas dostali ponížujúce otázky o návšteve verejných spích či stretnutiach s osobami pochybnej povesti, na ktoré musel arcibiskup odpovedať. Autorom bola vatikánska Kongregácia pre biskupov. „Tieto otázky pri prečítaní určite vyvolávajú rozpaky, možno niekedy i údiv. Musíme však vychádzať z toho, že vznikli na základe reportov a udaní, ktoré prišli do Vatikánu zo Slovenska na zmienenú kongregáciu,“ uviedol v rozhovore pre portál Christnet.cz pražský kardinál Dominik Duka. V súvislosti s ním sa spomínalo, že ho nový pápež František poveril, aby mu dal dokopy všetky informácie o Bezákovej kauze. Jeho úrad to však rezolútne

odmietol. Pozná však dôvody, pre ktoré musel Bezák skončiť? „Môžem úplne otvorene povedať, že pán arcibiskup Bezák nebol odvolaný na základe nejakého morálneho deliktu,“ vyhlásil Duka. Ide pritom o prvú verejnú obhajobu arcibiskupa z úst kardinála!, ktorý v marci vo Vatikáne volil nového pápeža. Naši biskupi o kauze zaryto mlčia a nevyjadrujú sa ani k Dukovým slovám. „KBS nevstupuje do vymenúvania ani prípadného odvolávania biskupov. Je to výlučná záležitosť Svätého Otca,“ uviedol hovorca KBS Jozef Kováčik. No príchodom nového Svätého Otca sa kauza posunula dopredu. Už pred niekoľkými týždňami Nový Čas zistil, že v Rímskej kúrii sa uskutočnilo stretnutie pápeža s kardinálmi. Po jeho skončení mal František povedať, že delikt, pre ktorý Bezák skončil, sa nestal. Ľady sa však hýbu aj ďalej. Dva od seba nezávislé zdroje z Bezákovho okolia Novému Času potvrdili, že pápež má na arcibiskupa iný názor ako jeho predchodca. Keď mu zástancovia arcibiskupa Bezáka predostreli ich pohľad na prípad, uviedol: „Ak je to tak, je to neprijateľné.“ Samotný Bezák však zatiaľ nevidí žiadny svetlý bod. „Nič zatiaľ nenasvedčuje ani o malej revízii mojej kauzy,“ uviedol odvolaný arcibiskup, ktorý sa na jar opäť stiahol do úzadia.

Miroslav Staník, Nový Čas 29/06/2013

Neopúšťaj svoj národ!

Anton Srholec vidí šancu na zmenu a odkazuje:

Oblúbený kňaz Anton Srholec prirovnáva Bezákovo odvolanie k praktikám minulého režimu. Myslí si, že jeho osobnosť môže zmeniť fungovanie cirkvi na Slovensku a má pre Bezáka aj jeden odkaz – aby zostal so svojimi veriacimi.

Srholec už dlhodobo kritizuje, že cirkevní hodnostári nevysvetlili Bezákovo odvolanie. „Mnohých ľudí na Slovensku bez ohľadu na vierovyznanie to veľmi pobúrilo. Sme osobitne citliví na diskrimináciu ľudí z dôvodu iných názorov, čo sme zažili za komunizmu,“ povedal pre Plus JEDEN DEŇ. Podľa jeho slov táto situácia

otriasla aj autoritou slovenských cirkevných lídrov. Charizmatickému arcibiskupovi podľa jeho názoru ponúknú v blízkom čase vysoký post v reprezentácii cirkvi v zahraničí. No radí mu, aby neodchádzal. „Ja na jeho mieste by som zostal s týmto národom. Zaručene je už transparentom väčšej časti veriacich ľudí, ktorí sa dožadujú dialógu v cirkvi. Rodí sa tu nový model cirkevného riadenia a on by mohol byť prvou lastovičkou. Aj v minulosti boli kňazi a biskupi volení a delegovaní a žili medzi ľuďmi. On by mohol byť arcibiskupom doživotne, hoci by pracoval niekde inde,“ myslí si Srholec.

(ep)

Plus jeden deň 29/06/2013

Biskup Bezák má podporu v Česku

Vyjadrenia českého kardinála Duku vníma František Mikloško ako prvý krok k rehabilitácii.

Český kardinál Dominik Duka pre český internetový portál vyhlásil, že Róbert Bezák nebol odvolaný pre nejaký morálny delikt. Duka patrí medzi predstaviteľov katolíckej cirkvi, ktorí volili tento rok nového pápeža Františka. „Je to prvý krok k rehabilitácii odvolaného arcibiskupa Róberta Bezáka,“ myslí si politik František Mikloško. Kauza podľa Duku vypovedá o politicko-cirkevnej situácii na Slovensku. V rozhovore tiež naznačil, že ide o nedorozumenie na oboch stranách. „Tu by som sa odvážil tvrdiť, že na oboch stranách sa trochu zabudlo, že niektoré veci treba riešiť s väčšou citlivosťou.“ Spomenul tiež kontrolu v Trnavskej arcidiecéze, kde kládol otázky český biskup Ján Baxant. „Tieto otázky po prečítaní určite vyvolávajú rozpaky, možno niekedy aj údiv. Musíme však vychádzať z toho, že vznikli na základe reportov a udaní, ktoré prišli do Vatikánu zo Slovenska,“ povedal Duka s tým, že povinnosťou vizitátora bolo otázky položiť. Pražský biskup Václav Malý o Bezákovom odvolaní zasa v televíznom rozhovore povedal, že ho považuje za nesprávny krok Vatikánu. „Konferencia biskupov Slovenska nevstupuje do procesu vymenovania ani odvolávania biskupov,“ opakuje jej hovorca Jozef Kováčik. K názoru kardinála Duka sa nevyjadrujú. S médiami opäť nehovorí ani Bezák. „Toto vyjadrenie má obrovský význam v celom prípade odvolaného arcibiskupa Bezáka. Ak to povedal vysoký cirkevný predstaviteľ, ako je kardinál Duka, myslím si, že má indicie priamo z najvyšších miest Vatikánu,“ povedal Mikloško. „Bezák určil nový kurz, ktorý dnes vidíme aj z Vatikánu. Snažil sa cirkev priblížiť k ľuďom,“ hovorí kňaz Anton Srholec. Na podporu arcibiskupa Bezáka sa konalo za uplynulý rok niekoľko podujatí. Približne dvanásťtisíc ľudí podpísalo otvorený list pápežovi aj petíciu solidarity. Na výročie Bezákovho odvolania 2. júla je plánované modlitebné zhromaždenie v Bratislave.

Soňa Gyarfašová, SME 29/06/2013

Čo si šepkajú kňazi?

Komentár Miroslav Staník

Dvanásť mesiacov bola väčšina slovenských kňazov úplne ticho. O Róbertovi Bezákovi a o dôvodoch jeho konca sa zväčša vyjadrovali len tí, ktorí sú už na dôchodku alebo tí, ktorí už z nejakého iného dôvodu upadli do nemilosti cirkevnej vrchnosti. Čoraz viac a viac sa však už začínajú vyjadrovať aj kňazi, ktorí boli doteraz ticho. Aj keď zatiaľ nie úplne verejne, no svojim ovečkám už z času na čas pustia nejaké informácie. No ich slová sú také šokujúce, že sa nedajú ani verejne napísať. Dá sa však pýtať. Dá sa pýtať na to, čo sa dialo v cirkevnej vrchnosti pred Bezákovým nástupom do úradu. Prečo kňazi hovoria, že za arcibiskupovým koncom sú peniaze? Prečo tvrdia, že ide o obrovské peniaze? Odkiaľ

pochádzajú tie peniaze? Prečo si myslia, že keby sa pravda dostala na povrch, cirkvi by sa tým zasadila taká obrovská rana, že by ju to mohlo zraziť na kolená? Ako sa dajú chápať slová, že príčiny celej kauzy prekračujú hranice Slovenska? Čo teda odhalil Bezák za tých pár mesiacov v Trnave a kto každý v tom lieta? Róbert Bezák svojím upratovaním zjavne pichol do osieho hniezda a niekoho tým poriadne naštvál a vystrašil. Teraz ostáva len dúfať, že nový pápež František bude aj v tomto prípade postupovať rovnako spravodlivo ako v prípade biskupa, ktorého minulý týždeň zatkli pre podozrenie z prania špinavých peňazí vo Vatikánskej banke - že vinníkov potrestá a spravodlivých odmení. Nech to stojí, čo to stojí. **Nový Čas 01/07/2013**

Výsluch ako za inkvizície?

TRNAVA – Uplynul presne rok od odvolania arcibiskupa Róberta Bezáka. „Ako keby som sa ocitol v časoch stredovekej inkvizície!“ opisuje Vladimír Balaj, niekdajší Bezákov ekonóm, výpoveď pred litoměřickým biskupom Jánom Baxantom. Práve výsledky biskupovej vizitácie, teda previerky, viedli pred rokom k odvolaniu Bezáka.

Vladimír Balaj opisuje výsluch bez rozpakov a pomerne podrobne. „Privítal ma pravdepodobne sekretár biskupa Baxanta a začalo sa vypočúvanie. Celá výpoveď sa mala začať prísahou na Sväté písmo. To som odmietol,“ hovorí Balaj. Napriek tomu sa výsluch začal. „Stále som čakal na odborné otázky týkajúce sa mojej práce. No veľmi skoro mi to celé došlo. Bolo mi do plaču. Tužil som, čo sa deje a nemohol som uveriť, že sa to deje,“ opisuje situáciu pri výsluchu Bezákov ekonóm. Otázky biskupa Baxanta vraj nesmerovali k odbornej stránke, ale k zvláštnym domnienkam. „Išlo o dohady typu: A mohlo sa stať? Je možné, že sa stalo? V tom momente som si uvedomil, že všetko je už dávno rozhodnuté a len hľadajú ani nie dôvody, ale iba hnusné klebety,“ opisuje Balaj.

Radili sa o odvolaní?

O pochybnostiach spojených s priebehom Bezákovej vizitácie má vraj vypovedať i vyjadrenie nebohého predsedu Konferencie biskupov Slovenska biskupa Tondru. Biskup Baxant sa ho mal ešte pred začiatkom vizitácie opýtať, ako prijme slovenská cirkev, keď Bezáka odvolajú. Vizitácia sa skončila 1. februára 2012 a Róbert Bezák ani nedostal možnosť vyjadriť sa k jej zisteniam. Pri iných vizitáciách je to pritom bežné. Na vyšetrovanie Bezáka a jeho spolupracovníkov sme sa chceli opýtať aj litoměřického biskupa Baxanta. „Biskup má do 5. augusta dovolenku. K otázkam týkajúcim sa vizitácie ja nemám žiadne podklady,“ informovala hovorkyňa Litoměřického biskupstva Jana Michálková.

RÓBERT BEZÁK: Bolo jeho odvolanie dopredu naplánované?

TRNAVSKÁ KATEDRÁLA: Je už rok bez riadneho sídelného biskupa.

JAN BAXANT: Litoměřický biskup viedol vizitáciu, po ktorej prišiel Róbert Bezák o arcibiskupský úrad.

JOZEF VOJČINIÁK
Plus jeden deň 02/07/2013

Čas čakania a nádeje

Komentár František Mikloško, disident a bývalý predseda SNR

Presne pred rokom bol arcibiskup Róbert Bezák odvolaný z postu trnavského arcibiskupa. Prešiel rok a celý prípad neutíchol, rovnako ako neutíchla ani naša bolesť. Rovnako za ten čas neodznala žiadna nová informácia, ktorá by priniesla viac svetla do celej záležitosti. Naopak, práve k tomuto prvému výročiu sa pražský arcibiskup, kardinál Dominik Duka vyjadril, že arcibiskup Bezák nebol odvolaný pre nejaký morálny delikt. Ak takto otvorene prehovorí kardinál Svätej cirkvi, tak sa musí isto opierať o fakty, ktoré čerpá priamo z Vatikánu. Keby nič iné, tieto jeho slová sú faktickou rehabilitáciou arcibiskupa Róberta Bezáka. Samozrejme, Róbert Bezák je kňaz, biskup, a teda chce vo svojom živote kráčať duchovným povolaním. A k tomuto potrebuje priestor a možnosti. Na Slovensku ich zatiaľ nemá. 1. augusta 2013 mu vyprší čas jeho pôsobenia ako výpomocného duchovného v Banskobystrickej diecéze. Po tomto dátume teda zostáva na „cirkevnej ulici“. A teda ten posledný krok k jeho rehabilitácii môžu urobiť buď slovenskí biskupi, ale to by bolo znovu len provizórium, alebo priamo Svätý Otec, tým, že vstúpi do jeho prípadu a dá mu nejaké poverenie. Žijeme teda čas čakania a nádeje. Aj preto sa chceme dnes stretnúť v Bratislave pred Apoštolskou nunciatúrou a modliť sa aj za tieto úmysly.

Názory redakcie sa nemusia stožňovať s názormi autora komentára, ktorý zodpovedá aj za jeho vecný obsah. **Nový Čas 02/07/2013**

Nový Čas píše pápežovi

Odvolanie arcibiskupa Bezáka je kauzou, ktorá už celý rok traumatizuje časť slovenskej verejnosti. Nový Čas sa preto ako najčítanejší slovenský denník rozhodol aj pre túto netradičnú formu. List, ktorý sme dnes zverejnili, zašleme priamo pápežovi Františkovi a dáme aj vám možnosť poslať ho do Vatikánu prostredníctvom elektronickej pošty. **POŠLITE LIST AJ VY**

Eubomír Šulko
Nový Čas 03/07/2013

Kauza v bodoch

- 22. január – 1. február 2012 apoštolská vizitácia v Trnavskej arcidiecéze
- 26. jún 2012 apoštolský nuncius Mario Giordana posielal Bezákovi list so žiadosťou pápeža, aby sám opustil úrad
- 27. jún 2012 od nuncia prišiel druhý list, v ktorom mu oznamuje, že bude odvolaný
- 1. júl 2012 Bezák číta na omši listy a oznamuje veriacim, že bude odvolaný
- 2. júl 2012 oficiálne odvolanie, informácia vyšla vo vatikánskom denníku
- december 2012 prelomil mlčanie a poskytol rozhovory v televíziách
- december 2012 Sokolovo hospodárenie preveruje polícia, začala trestné stíhanie vo veci skresľovania údajov hospodárskej a obchodnej evidencie
- 24. 1. 2013 agentúra MVK zverejnila prieskum, že prezidentské voľby by vyhral Bezák
- február 2013 Bezák má vlastnú reláciu v televízii
- február 2013 kardinál Marc Ouellet mu zakázal vystupovať v médiách vrátane príhovorov
- 26. február 28. február – Sokol aj Bezák v Ríme, obišli sa bez slov
- 5. marca 2013 arcibiskup Sokol vypovedal na polícii, pred ním aj Bezák
- 4. apríl 2013 Bezák pochováva utýranú Lucku
- máj 2013 pápežovi Františkovi poslali petíciu s 15-tisíc podpismi
- 6. jún 2013 bohoslužba v Trnave za Bezáka pri príležitosti 4. výročia jeho vysviacky
- jún 2013 objavujú sa informácie, že nový pápež sa zaoberá kauzou
- jún 2013 štyroch dekanov sympatizujúcich s Bezákom poslali na dedinské fary (ep), Plus jeden deň 29/06/2013

Pražský arcibiskup: Vatikán urobil chybu

Dnes uplynie rok od odvolania Róberta Bezáka

Po roku od odvolania Róberta Bezáka sa objavujú ďalší cirkevní hodnostári, ktorí kritizujú rozhodnutie Vatikánu. Žiaľ, pochádzajú spoza rieky Moravy. Po kardinálovi Dominikovi Dukovi označil konanie Rímskej kúrie za chybu už aj pražský arcibiskup Václav Malý. Medzitým sa do rúk Svätého Otca Františka dostala petícia s 15-tisíc podpismi na podporu bývalého trnavského arcibiskupa.

Presne pred rokom 2. júla na populudnie Róbert Bezák skončil vo funkcii trnavského arcibiskupa. Dodnes jeho odvolanie sprevádzajú dohady, keďže Vatikán nezverejnil žiadny dôvod, pre ktorý sa na tento radikálny krok rozhodol. Prvým kardinálom, ktorý sa postavil na Bezákovu stranu, bol Dominik Duka. Pred pár dňami vyhlásil, že trnavský arcibiskup nebol presne pred rokom odvolaný pre morálny delikt. Ešte tvrdšie slová na adresu Rímskej kúrie zvolil jeho kolega, pražský arcibiskup Václav Malý. „Zdá sa mi to nesprávne a rozhodnutie zo strany Vatikánu, pretože potom je to živná pôda na rôzne špekulácie,“ uviedol v relácii ČT24 Pred polnocou. „Hlavne to rozdelilo slovenskú spoločnosť a slovenskú cirkev. Tie dôsledky nie sú dobré,“ dodal. Medzitým sa do Vatikánu dostal otvorený list a petícia veriacych s 15-tisíc podpismi. „Môžem potvrdiť, že náš otvorený list mal priamo v rukách Svätý Otec, čo je minimálne na tieto stredo európske a slovenské pomery historický moment,“ povedal šéf občianskeho združenia Pastor bonus Marek Nikolov. Podľa jeho slov

je tu živá nádej, že sa veci budú hýbať vpred. „Osobne môžem povedať, že sa tak asi nestane hneď, ale v budúcnosti k rehabilitácii reálne dôjde. Pri tom, ako pápež František koná, nie je vylúčené vôbec nič,“ dodal. Navyše, Nový Čas včera zverejnil informácie, podľa ktorých boli pri odvolávaní Bezáka porušené cirkevné zákony. V publikácii Kauza Bezák, ktorú si medzi sebou a veriacimi šíria slovenskí kňazi, sa doslova píše, že „Svätá stolica pri ňom zvolila cestu ‚zbavenia pastoračného riadenia‘, čo samotný Kódex kánonického práva ako smerodajný a uznávaný inštitút nepozná.“ Samotný Bezák sa k analýze, ktorá vrhá nové svetlo do jeho prípadu, nevyjadril. Slovenskí biskupi opäť zopakovali svoju obľúbenú frázu, že vymenúvanie a odvolávanie biskupov je výlučná záležitosť pápeža.

„PROTESTNÁ“ MODLITBA PRED NUNCIATÚROU

Dnes, v deň výročia odvolania Bezáka z úradu, má byť pred budovou Apoštolskej nunciatúry na Nekrasovej ulici v Bratislave modlitbové zhromaždenie. Zčať sa má o šiestej večer. Veriaci sa budú modliť ruženec za cirkev, za Svätého Otca, za jeho poradcov, za nunciatúry vo svete a za arcibiskupa Róberta Bezáka. Pred každým desiatkom sv. ruženca bude prednesená krátka úvaha podľa úmyslu modlitbového zhromaždenia. Práve nunciatúra bola totiž styčným bodom medzi Trnavskou arcidiecézou a Vatikánom, keď sa rozhodovalo o jeho odvolaní. **Miroslav Staník, tasr, Nový Čas 02/07/2013**

Aj cirkev musí byť spravodlivá

PRAHA. „S odvolaným arcibiskupom Róbertom Bezákom som osobne hovoril. Mal som z neho pocit, že je to čestný a úprimný kňaz,“ spomína emeritný pražský arcibiskup, kardinál Miloslav Vlk. Dodáva, že o jeho odvolaní nie je podrobne informovaný, no spôsob, akým sa to stalo, sa mu zdá zvláštny. Aj v cirkvi podľa neho musí platiť spravodlivosť a zásada, že nikto nemôže byť označený za vinníka, kým sa to nedokáže. „Toto, mys-

lím, vedie aj jeho. Necíti sa vinný a potom je spravodlivé, že sa usiluje o očistenie svojho mena.“ Iniciatívy veriacych na Bezákovu podporu vníma ako dôsledok toho, že prípad im nie je dostatočne jasný. „Ludia robia všetky iniciatívy a petície práve preto, lebo sú v tomto prípade nejasné a tmavé miesta.“ Cirkev sa podľa neho sporným otázkam nemá vyhýbať. Kardinál Vlk si myslí, že Bezákovým prípadom by sa mohli zaoberať aj na najvyšších miestach.

„Vo všeobecnosti treba povedať, že v Ríme prebieha reforma.“ Hovorilo sa o nej už na zhromaždení kardinálov pred konkláve. „Pápež zvolený konkláve zložil komisiu z ôsmich kardinálov a tí by sa mali zaoberať vecami v cirkvi, ktoré sú sporné či nejasné. Nemá ísť len o Vatikán, ale aj o vatikánsku banku a iné veci,“ hovorí Vlk. „Je tu snaha všetky nejasnosti riešiť. Pápež František je zárukou, že táto snaha je úprimná.“

Soňa Gyarašová, SME 02/07/2013

Bezák chce ísť za pápežom

Na prvé výročie odvolania organizujú sympatizanti spomienkové akcie

Odvolaný arcibiskup chce očistiť svoje meno, až potom pripúšťa odchod do zahraničia.

Pred rokom odvolali trnavského arcibiskupa Róberta Bezáka. Teraz žiada apoštolského nuncia o vybavenie audiencie u pápeža. Kým sa nestretnie s pápežom Františkom a nevypočuje si od neho, aké miesto mu v cirkvi patrí, nechce odísť zo Slovenska. Konferencia biskupov Slovenska považuje momentálne Bezáka za rehoľníka, ktorého osud je záležitosťou rehole redemptoristov. „Objavujú sa informácie, že dôvodom môjho odvolania, ktorý v mojom záujme nepublikovali, bola homosexuálna orientácia. Nemôžem odtiaľto odísť tak, že za sebou nechám toto podozrenie,“ píše Bezák v liste Mariovi Giordanovi a predstaviteľom cirkvi. Bezák je teraz výpomocným duchovným vo farnosti redemptoristov v Radvani. Do augusta mu ponúkli sabatický rok, ale nik ho neinformoval, čo ďalej. Všetko nasvedčuje tomu, že si jeho budúcnosť predstavujú v zahraničí.

Marie Vrabcová

Új Szó, SME 02/07/2013

Prinesie dobré správy?

Pápežov vyslanec u nás:

Slovensko dnes hostí vzácnu návštevu z Vatikánu. Do Kňazského seminára sv. Gorazda v Nitre príde na cyrilometodské oslavy slovinský kardinál Franc Rodé, osobitný vyslanec Svätého Otca Františka. Na Slovensku ostane až do nedele. Zaujímalo nás, či prinesie z Vatikánu informácie o Bezákovskej kauze. „Osobitný vyslanec má vždy osobitné poslanie. A ním je zastupovanie Svätého Otca na oslavách sv. Cyrila a Metoda. O žiadnom inom poverení nevieme,“ povedal nám hovorca Konferencie biskupov Slovenska Jozef Kováčik. (ep)

Plus jeden deň 04/07/2013

Bezák: Ponižovanie neprijmem

Biskup hovorí, že všetko stavil na jednu kartu, lebo ide o česť. Čaká na odpoveď pápeža

RÓBERT BEZÁK ani rok po odvolaní nevie, prečo musel opustiť úrad trnavského arcibiskupa a aký bude jeho ďalší osud. Odpoveď čaká od pápeža a hovorí, že zo Slovenska neodíde, kým neobháji svoju česť.

V týchto dňoch sa pražský kardinál Dominik Duka vyjadril v rozhovore, že ste nespáchali morálny delikt, vaše odvolanie spôsobilo udania adresované Vatikánu zo Slovenska. Považujete toto vyjadrenie za zadosťučinenie?

„Nie, lebo tá veta, že som nespáchal delikt, nemá pokračovanie. Ak som vinu nespáchal ja, spáchali ju tí, ktorí ma nespravodlivo obvinili, a očakával by som, aby to zaznelo aj oficiálne. Dodnes neviem, prečo mi bol odňatý arcibiskupský úrad a prečo som v slovenskej cirkvi odsunutý na okraj. Okrem toho, že 2. júla 2012 bude ohlásené v Osservatore Romano, že mi odňali úrad, mi písomne nič nedali na vedomie. Cirkvi slúžim tridsaťštyri rokov, nerozumiem tomu, ako môže táto inštitúcia takto so mnou zaobchádzať.“

Neviete ani to, čo vás čaká, keď sa vám 1. augusta skončí sabatický rok?

„Všetko nasvedčuje tomu, že na Slovensku ako biskup nemám miesto, a preto by som mal odísť do cudziny, do niektorého kláštora rehole redemptoristov. Kým však neviem, aké by tam bolo moje zaradenie, nemôžem odísť, lebo riešenia, ktoré mi boli sprostredkované ponúknuté, sú ponižujúce. Nemôžem ako 53-ročný žiadať o prijatie do zahraničnej provincie a stať sa radovým rehoľníkom, lebo podľa paragrafu 705 cirkevného zákona ako biskup stále podlieham pápežovi. Jedine on môže povedať, ako si moju budúcnosť predstavuje cirkvi.“

Dávate šancu tomu, že by vás pápež rehabilitoval?

„Dostal ani na moje listy, ani na petíciu, ktorá bola zaslaná zo Slovenska, neprišla odpoveď. Nič tomu nenasvedčuje, že by sa v súvislosti s mojou kauzou niečo pohlo. Preto

som zaslal 21. júna list pápežskému nunciovi Mariovi Giordanovi, v ktorom ho zdvorilo, ale dôrazne žiadam, aby mi čím skôr vybavil osobnú audienciu u pápeža a aby mi písomne potvrdil, čo v tejto veci podnikol. Odpoveď som dostal 27. júna, v nej mi oznamuje, že moja žiadosť bola postúpená vyššie. Len neviem, či to vyššie znamená kongregáciu pre biskupov, sekretariát štátu alebo Svätého Otca. V druhom liste, ktorý som podal 24. júna, informujem pápežského nuncia, banskobystrického biskupa, generála redemptoristov v Ríme a provinciála rehole na Slovensku o tom, že zo Slovenska neodídem, kým neočistím svoje meno. V tlači sa už objavilo, že dôvodom môjho odvolania, ktorý v mojom záujme nebol zverejnený, bola homosexuálna orientácia. Tieto špekulácie podporujú aj niektorí cirkevní predstavitelia, preto nemôžem odísť potichu, lebo tým by som len potvrdil, že mám čo skrývať. Svojim predstaveným som napísal, že som ochotný sa podrobiť aj vyšetrovaniu na detektore lži, aby som vyvrátil toto podozrenie.“

S tým, že by ste mali žiť v zahraničí, ste sa zmierili?

„Áno, lebo na Slovensku sa na mňa sústredí príliš veľa pozornosti. Som ochotný odísť, ale iba vtedy, ak mi ten odchod prinesie pokoj, a nie ďalšiu neistotu. Na Slovensku nie som prijatý na úrovni, kam ako biskup patrí, a podľa vyjadrenia kardinála Duka nepasujem do tunajšieho politicko-cirkevne-náboženského prostredia. Prijímam, že si svoje miesto musím nájsť v zahraničí, ale musím vedieť, či sa na mňa cirkev pozerá ako na svojho vysväteného biskupa, alebo ako na rehoľného pátra. A keď platí to druhé, čím som si túto degradáciu zaslúžil.“

Čo ak ani tentoraz nedostanete odpoveď?

„Všetko som stavil na jednu kartu, lebo tu už ide o moju česť. Človek si môže zachrániť pokoj tým, že ustúpi, ale len za cenu, že sa vzdáva sám seba. Som na hranici toho, čo som ešte ochotný prijať. Poslušnosť a pokoru áno, ale ponižovanie a zahnanie už nie.“ Marie Vrabcová Új Szó, SME 02/07/2013

Skončí arcibiskup Bezák ako diplomat?

Rok po odvolaní arcibiskupa Róberta Bezáka z pastoračného riadenia Trnavskej arcidiecézy je stále otvorené jeho ďalšie pôsobenie v katolíckej cirkvi. Najčastejšie sa spomína odchod do zahraničia a poverenie diplomatickou funkciou veľvyslanca Svätej stolice v niektorej z krajín. Ani to však nemusí byť jediné riešenie a nový pápež František môže aj prekvapiť. Bezák sa však už takmer s istotou nevráti do pôvodnej funkcie v Trnave. Cirkevný analytik Imrich Gazda povedal, že najčastejšie sa skloňuje pozícia apoštolského nuncia, čo je diplomatická úloha. „Bude dobré, keď sa preňho nájde primeraná pozícia v zahraničí, bolo by to kompromisné riešenie,“ usúdil Gazda. Podľa neho po tom všetkom, čo sa stalo a aká je atmosféra, by pôsobenie Bezáka na Slovensku nebolo dobré ani pre jednu zo zainteresovaných strán. Aj katolícky aktivista a exposlanec František Mikloško predpokladá, že Bezák by mohol pôsobiť ako diplomat. „Bolo by to najdostojnejšie. Je to post, ktorý zodpovedá jeho funkcii arcibiskupa. Bola by to ľudská aj biskupská satisfakcia. Minimálne na prechodné obdobie by to takto malo byť,“ priblížil Mikloško. Ako nuncius by Bezák plnil úlohy zástupcu pápeža pri miestnej cirkvi, ako aj pri miestnej politickej reprezentácii. „Tým pádom Vatikán základné informácie prijíma alebo vysiela do danej krajiny cez osobu apoštolského nuncia,“ priblížil Gazda. Zájtra príde na Slovensko osobitný vyslanec pápeža, slovinský kardinál Franc Rodé. Jeho príchod vatikanista Ľudo Malík s riešením Bezákovkej situácie nespája. „Kardinál prichádza ako pápežský legát výlučne kvôli oslavám výročia príchodu svätých Cyrila a Metoda. Od Svätého Otca žiadne návrhy podľa mňa neprinesie. Nie je totiž zvykom, aby sa pápežskí legáti angažovali v regionálnych cirkevných otázkach,“ povedal Malík. Podľa neho arcibiskupov prípad nepríde riešiť z Vatikánu nikto osobne. „Existujú iné spôsoby, štandardné postupy, na diaľku cez apoštolského nuncia to býva oznámené konkrétnej osobe,“ doplnil Malík. Arcibiskupa Bezáka odvolal pápež Benedikt XVI. vlani

10 myšlienok arcibiskupa Bezáka

Práve v noci naše rozsvietené kostoly najviac vyniknú. Sú skutočnými majákmi v tme, sú svetlom, ktoré dáva nádej, že v diaľke možno nájsť útočisko.

Nejde až tak o to, či máš čisté ruky. Ale či máš čisté srdce.

Ľudia sú dnes takí dobití a skúšaní životom, často bezradní voči zlu i hriechu, a tak potrebujú obraz - ikonu Boha milosrdného, láskavého, odpúšťajúceho.

Keby Boh naozaj chcel dotlačiť ľudí na kolena, tak to spraví. Dokázal by ich zničiť. Neurobil to. Nepochopiteľná láska. Tou nás chce Boh zmeniť, nie silou. Ľudské srdcia mení láska. Ak chcete, aby vás niekto miloval, donúťte ho? Nie. Láska sa nedá vytvoriť násilím.

Ja vnímam Boha ako čosi úžasné, ako takú obrovskú hĺbku lásky a slobody, že mi to až dych vyráža... Vnímam Boha ako lásku, slobodu, nekonečný život, nekonečné milovanie, ako extázu. Čo si viem aj ľudsky predstaviť, že keď raz sa telo stratí, duša zažiarí v človeku a vstúpi do nekonečného svetla, lásky - to je pre mňa Boh.

Žiadne zabuchnuté dvere pred Božím milosrdenstvom neexistujú. Niekedy chceme rozumieť všetkému, čo sa deje a mať vyriešené všetky problémy, no pripomeňme si len lot-

ra na kríži. Až tam priznáva, že jeho život nebol správny. Ešte dnes budeš so mnou v raji. Poznáte ešte niekoho iného, koho by Kristus svätorečil? Neberte Boha ako sudcu, ktorý trestá.

Písmo ako keby dávalo do popredia tých, ktorí milovali veľmi. Aj keď pritom zhrešili. Ale veľmi milovali. Na rozdiel od tých, ktorí nemilovali. Žili len spravodlivo, prísne, tvrdo. Ježiš vyčíta práve farizejom, že nemajú štipky súcitu. Že z poriadku urobili svojho Boha. A keď sa stretne Ježiš so ženou, ktorá spáchala hriech, prišla s ľútosťou, klakla mu k nohám a farizej Šimon s dešpektom, že čo tá tu robí, veď je hriešnica, Ježiš povie: Šimon, ona veľmi milovala. Možno to aj prehánala, ako ponúkala zas a zas svoje srdce, ale veľmi milovala. A kto veľa miluje, tomu sa viacej odpúšťa.

Problémom našej viery niekedy je, že ju odtrhávame od života, že vnímame náš život len v tom, čím si môžeme poslúžiť a zabúdame, že dozrievame v láske aj tým, čím druhému umožníme, aby prišiel k nám. Teda aj pasívna láska. Nielen tá aktivita.

Svätí sú ľudia, ktorí narúšajú zabehnutú logiku sveta láskou.

Nevyšiel som do Cirkvi, aby som žil v krásnej inštitúcii, ale aby som bol s Kristom. Verím v Boha.

Zdroj - www.robertbezak.netstranky.sk.
Nový Čas 03/07/2013

2. júla po apoštolskej vizitácii. Vzápätí sa zdvihla vlna nevôle a rozprúdili sa aktivity veriach na podporu už bývalého trnavského arcibiskupa. Súčasný pápež František už dostal do rúk otvorený list s 15-tisíc podpismi na podporu emeritného arcibiskupa. Zatiaľ nie je jednoznačné, aký silný bude záujem nového pápeža doriešiť prípad arcibiskupa. Po boku pápeža je stále štátny sekretár kardinál Tarcisio Bertone, ktorý bol dvojkomou vo Vatikáne aj za Benedikta XVI. Analytik Gazda pripomenul, že pápež František už ukázal chuť meniť veci, keď zriadil komisiu na reformu Rímskej kúrie a komisiu na prešetrenie činnosti Vatikánskej banky. „Vidno že rieši veci, len je ťažké povedať, ako vysoko je kauza Bezák v hierarchii prípadov, ktoré má na stole,“ poznamenal Gazda. Katolícky kňaz Marián Gavenda povedal, že ako po-

zná fungovanie Vatikánu, ani pápež nebude Bezákov prípad riešiť sám. „Bude to riešiť Kongregácia pre biskupov. Akú zadá líniu, sa dá ťažko predpokladať,“ objasnil Gavenda. Podľa českého kardinála Domnika Duku v rozhovore pre internetový portál christnet.cz arcibiskup Bezák nebol odvolaný na základe nejakého morálneho deliktu. „Verím, že to urobil s vedomím Vatikánu alebo po dôkladnom prešetrení vo Vatikáne,“ komentoval Mikloško Dukove slová. Analytik Gazda doplnil, že Bezákovi boli často pripisované morálne zlyhania ako voľnejšie postoje a práve Duka ich vyvrátil. Analytik však nepovedal, že by išlo priamo o zastanie sa arcibiskupa. „Je to na jednej strane opatrné vyjadrenie, nepostavil sa na stranu Bezáka, ale povedal, že nejde o morálny delikt,“ doplnil Gazda.

su, eo, Pravda 02/07/2013

Vo Vatikáne sa hovorí o druhej šanci pre Bezáka

Arcibiskup, ktorého pred rokom odvolal pápež, by sa mohol stať apoštolským nunciom.

Bratislava - Odvolaný trnavský arcibiskup Róbert Bezák sa zrejme dočká rehabilitácie. Takéto správy prichádzajú presne rok od jeho odvolania vtedajším pápežom Benediktom XVI. Podľa našich informácií z prostredia Vatikánu chce nový pápež František situáciu okolo slovenského biskupa riešiť. V hre je dokonca diplomatická funkcia. „Vo Vatikáne sa hovorí, že by sa mal stať apoštolským nunciom. Napríklad v Česku sa nunciovi končí funkčné obdobie,“ prezradil nám náš zdroj z prostredia Vatikánu, ktorý si neželá byť menovaný. Bezákov blízky priateľ František Mikloško zasa zachytil informáciu o inom možnom pôsobisku. „Počul som o severských krajinách,“ povedal nám expolitik.

Solidný a čestný človek

S Bezákom sa nedávno stretol český kardinál Miloslav Vlk. „Je to solidný a čestný človek. Mnohé veci, ktoré voči nemu vznášali, nie sú správne,“ reagoval Vlk pre HN. Podľa neho takto začína uvažovať aj Vatikán. Ako to celé pre Bezáka dopadne, si netrúfal hodnotiť. Rozhodovanie podľa neho je na celom rade ľudí - pápežovi, Kongregácii biskupov a sekretariáte. Práve prefekt Kongregácie biskupov Marco Ouellet zaslal Bezákovi po vizitácii v arcibiskupstve list s otázkami, ktoré mali podľa kritických hlasov ponížujúci nádych. Bezáka sa pýtal na jeho vzťah k homosexuálom, na financovanie diecézy či na jeho návštevy telocvične a kúpalísk. Cirkev dodnes oficiálne nespresnila, aké boli dôvody Bezákovho odvolania. Po tomto verdikte sa vo verejnosti spustila vlna nespokojnosti. Na podporu arcibiskupa podpísalo okolo 15-tisíc ľudí otvorený list, ktorý organizátori zaslali do Vatikánu. Predseda združenia Pastor bonus Marek Nikolov včera pre TASR potvrdil, že ho už pápež František držal v rukách.

Duka hovoril s pápežom o Bezákoví

Bezákovho prípadu sa dokonca ujal kardinál a pražský arcibiskup Dominik Duka, ktorý už o ňom hovoril aj priamo so Svätým Otcom. Potvrdil nám to jeho kolega kardinál Vlk

Na charitu ani cent!

TRNAVA – To je sila! Súčasné vedenie Trnavskej arcidiecézy ruší postupne každú z noviniek, ktoré zaviedol odvolaný arcibiskup Róbert Bezák. Najnovšie visí otáznik aj nad Centrami pomoci človeku. V tomto roku im totiž neposlali žiadne peniaze na ich prácu. Znamená to ich koniec?

Trnavská arcidiecéza zriadila päť Centier pomoci – v Trnave, Piešťanoch, Sereďi, Seliciach a Novom Meste nad Váhom. Bola to myšlienka arcibiskupa Bezáka. Zariadenia pomáhajú hlavne tým, ktorí sa ocitli na okraji spoločnosti. „Poskytujeme im stravu, hygienu, šatstvo a sociálne poradenstvo, keď si potrebuje niekto vybaviť dávku v hmotnej núdzi alebo občiansky preukaz,“ povedal nám riaditeľ centier Boris Hrdý. No v súčasnosti je budúcnosť zariadení nejasná. „Vedenie arcidiecézy do dnešného dňa neschválilo rozpočet Trnavskej arcidiecéznej charity a neposkytlo jej finančné prostriedky na zabezpečenie činnosti Centier pomoci človeku,“ tvrdí Hrdý. Čiže tento rok nedostali z arcidiecézy ani cent, čo pre nich znamená už existenčné problémy.

Niečo tu nesedí!

Oslovili sme arcidiecézu, či plánuje centrá zavrieť. „Máme naďa-

lej záujem poskytovať tieto služby. Túto činnosť podporujeme z farských zbierok na charitu,“ uviedol hovorca Dušan Kolenčík. Toto vyjadrenie však vyznieva zvláštne, pretože podľa našich informácií kňazi na jar tohto roka dostali príkaz neposielať peniaze priamo na charitu, ale na účet arcidiecézy. V Trnave to nie je nič nové. Po odvolaní Bezáka skončilo mnoho z jeho novátorských nápadov. Zavreli reštauráciu v arcibiskupskom paláci, nefunguje ani arcidiecézna internetová televízia. Arcibiskupský úrad odskočil aj od mimoriadne obľúbeného podujatia Noc kostolov. Otázne je, či nekončí aj Bezákova arcidiecézna galéria, na webe visí oznam, že sa tam žiadna expozícia nekoná.

Nová evanjelizácia

A ako vysvetlili tieto zmeny? „Trnavská arcidiecéza v uplynulom roku, vyhlásenom Svätým Otcom Benediktom XVI. za Rok viery v kontinuite so súčasným Svätým Otcom Františkom, pokračovala a naďalej realizuje ich pozvanie k novej evanjelizácii, ktorá pre každého pokrsteného znamená jedno jediné – nanovo uveriť Ježišovi a postaviť ho na prvé miesto vo svojom živote,“ napísal nám hovorca Kolenčík. **Plus jeden deň 03/07/2013**

aj Mikloško. „Ak kardinál Duka takto otvorene vystúpil a bez akýchkoľvek pochybností vyhlásil, že tam nebol žiadny morálny delikt, hovoril veci, ktoré má overené priamo vo Vatikáne,“ uviedol Mikloško na margo vyhlásenia, ktoré poskytol Duka internetovému portálu Christnet. Kardinál Vlk o stretnutí Duka s pápežom tiež vedel, nie však o obsahu rozhovoru. S Dukom sa nám spojiť nepodarilo, pretože bol odcestovaný. Podľa hovorcu pražského arcibiskupstva Aleša Pištoru sa Duka domnieva, že kauza sa týka v prvom rade Slovákov a bolo by dobré, aby sa vyriešila na všeobecnú spokojnosť.

Apoštolský nuncius

Ak by sa Vatikán rozhodol urobiť z Bezáka pápežského veľvyslanca, Mikloško by to považoval za vhodný spôsob rehabilitácie. „Bola by upokojením situácie, preto nemožno

vylúčiť, že týmto smerom to pôjde,“ dodal. Všetko je podľa neho však len v počiatočnom štádiu. Cirkevný analytik Imrich Gazda považuje pozíciu apoštolského nuncia pre Bezáka za vhodnú. „Kompromisným riešením jeho situácie by bolo poveriť ho nejakou primeranou úlohou mimo Slovenska. Takou by mohla byť práve táto,“ skonštatoval pre HN Gazda. Konferencia biskupov Slovenska sa k prípadnej Bezákovej rehabilitácii nevyjadruje. „Nevstupuje ani do vymenúvania, ani do odvolávania biskupov,“ reagoval hovorca konferencie Jozef Kováčik. O téme sme chceli hovoriť aj so samotným Bezákom. Do médií hovorí nechce, keďže dostal zákaz verejne vystupovať. Ak by tak urobil, mohol by si vo Vatikáne poškodiť.

Martina Tvardzиковá Ruttkayová
HN 02/07/2013

Idete na Veľkú Moravu?

Výročie príchodu Cyrila a Metoda pripomenie výpravná dokudráma

V sobotu večer na Jednotke štartuje štvordielny cyklus o živote vierozvestov s názvom Cyril a Metod apoštoli Slovanov.

Autobus zastaví stopujúcim mníchom. „Na Veľkú Moravu?“ pýtajú sa šoféra, nastúpia a cestujúcim ukazujú nové písmo - hlaholiku. S iróniou a nadhľadom pracuje teaser štvordielneho cyklu o živote vierozvestov. Vznikol na počesť 1150. výročia príchodu Cyrila a Metoda na naše územie a na obrazovkách štartuje v sobotu. Odvysielať ho RTVS aj Česká televízia a napriek vtipnej videoupútačke pôjde o serióznou historickú dokudrámu.

Milióny a tisícky

Rozpočet vyše dvoch miliónov eur, dohromady 120 filmových úloh, päť tisícok komparzistov a exteriéry až z piatich krajín vrátane Turecka a Cypru. Také čísla dokladajú výpravnosť projektu českej spoločnosti Three Brothers s koprodukčným podielom českej televízie a nášho telerozhlasu. Ten vložil do projektu ako koproducent sumu 120-tisíc eur. Slovak Milan Bahúl stvárnil knieža Rastislava, slovenská verzia bude dabovaná. Postavy Cyrila a Metoda dostali českí herci Roman Zach a Ondřej Novák. Najznámejším menom je Josef Abrhám, ktorý sa objaví vo vedľajšej úlohe ako Fotios. Žáner dokudrámy mieša prvky dokumentu s hraným filmom. To v tomto prípade znamená hrané scény obohatené o mapy či komentár, ktorý z odstupu vysvetľuje historické súvislosti celého príbehu.

Náučné dobrodružstvo

„Vo svete je historická dokudráma doménou napríklad BBC, u nás je tento formát unikátny,“ vysvetľuje dramaturgička RTVS Viera Čakányová. Prvý diel učebnicovo približuje detstvo vierozvestov, ich odlúčenie a prvé misie, ďalšie diely budú viac dramatické. Televízia ich odvysiela každú júlovú sobotu. Žáner je výnimočný aj pre Petra Nikolaeva. Päťdesiatšesťročný český filmár má za sebou výpravné Lidice (2011) či experiment ...a

Rakúsko súdi prvého kňaza pedofila

Bývalý šéf chlapčenského internátu sa pred súd dostal ako jediný z obvinených kňazov

V kláštore Kremsmünster fungoval podľa jeho chovancov sadistický systém. Zneužívanie a týranie zažívali každý deň.

Sexuálnym obťažovaním malých chlapcov sa to nekončilo. Bývalý šéf chlapčenského internátu v kláštore Kremsmünster ohrozoval deti pištoľou, bil ich bičom, dával im putá, trhal vlasy a nabádal ďalších spolužiakov, že môžu ostatných beztrešne šikanovať. Po troch rokoch vyšetrovania za to včera postavili pred súd 79-ročného bývalého kňaza v prvom súdnom procese s duchovnými, ktorí v Rakúsku zneužívali deti.

Horor v kláštore

Benediktínsky kláštor opísal týždenník Profil ako hororový. Systematické násilie, sexuálne obťažovania, šikanovanie. V 80. a 90. rokoch sa to v kláštore dialo každý deň. A roky ostal kláštor nedotknuteľný. Keď si 12-ročný chovanec rozbil hlavu o radiátor, lekár ho ošetril, ale nikto nič nevyšetroval. Ani keď sa na políciu obrátila matka ďalšieho zo zranených chovancov. Ešte v roku 2010 odmietol súd žiadosť prokuratúry proti trom cirkevným hodnostárom. V odôvodnení sa uvádzalo, že proces proti kláštore a obvinenie duchovných nie sú vo verejnom záujme. „Bol to systém sadistického násillia, ktorý zničil stovky malých detí. Prehovorili niekoľkí z nich, ale ja poznám mnoho ďalších, ktoré neprehovorili nikdy,“ povedal pre Profil 46-ročný Jürgen Öllinger. V kláštore sa narodil, roky ho tam sexuálne zneužívali a týrali. Cirkvi však ostal verný, pracuje ako evanjelický farár v meste Villach. Nakoniec z kláštora obvinili dvanásť duchovných, jedenásťim to prešlo, zločiny boli premlčané.

bude hŕť (2007), no po príbehoch z éry totality sa prvýkrát posunie do vzdialenej minulosti. Historické reálie deviateho storočia postrážil tím odborníkov. „Bolo ich viac ako desať, historici, archeológovia, cirkevní historici, zástupcovia pravoslávnej cirkvi,“ vymenúva hlavný producent Viktor Krištof. „Pár chýb tam, samozrejme, zostalo, to sú však detaily. Napríklad keď sa

Kňaz Alfons August Mandorfer, ktorý viedol internát v rokoch 1970 až 1996 a učil hudbu, je jediný, kto teraz stojí pred súdom. Pre obeť je stelesnením toho, čo sa v kláštore dialo. Mnohí z jeho chovancov mali problémy v škole alebo doma. Mandorfer vedel presne, koho si má vybrať za obeť a hral jeho ochrancu, kým si nezískal jeho dôveru. Potom deti zneužíval. Neobťažoval ich len v kláštore, ale aj na zahraničných cestách. Vždy, keď mal na to chuť. Za 24 prípadov obťažovania mu teraz hrozí pätnásť rokov.

Súd bez verejnosti

„Môj klient vinu nepopiera a chce sa obetiam ospravedlniť,“ povedal podľa ORF pred sudcom jeho obhajca. Dúfa, že jeho klient testu ujde, že činy už budú premlčané. Súdny proces včera po necelých hodine prerušili a vylúčili z neho verejnosť. Sudca chce chrániť obeť. V nasledujúcich štyroch dňoch sa budú premietat' videá, vypovedať by mal aj jeden bývalý študent. Hovoriť sa bude o bývalých chovancoch, ktorí sa nikdy nedokázali vrátiť do života. Mnohí berú lieky, niektorí sa pokúsili o samovraždu, iným sa kňaz Mandorfer vyhrážal, aby mlčali. Z kláštora sa na proces neprišiel pozrieť nikto. Pre katolícke Rakúsko je však dôležitý. Prípady sexuálneho obťažovania detí duchovnými v 70. a 80. rokoch odradili mnoho veriacich. V minulých rokoch ich rekordne veľa z cirkvi vystúpilo.

Fakty

Kláštor Kremsmünster

- Prihlásilo sa 38 obetí, 29 pre sexuálne zneužívanie,

- väčšina prípadov sa stala medzi rokmi 1970 až 1990,

- kláštor vyplatil na odškodnení 700-tisíc eur, z toho 200-tisíc na terapiu obetí.

Miriam Zsilleová, SME 02/07/2013

v davových scénach postava nepravne prežehná. Po cykle pre televíziu vznikne aj celovečerný film. Do kín sa dostane na jeseň, na obrazovky zrejme neskôr, na budúci rok.

Reálie 9. storočia postrážili historici, archeológovia, cirkevní historici aj pravoslávna cirkev. Viktor Krištof, producent

Miloš Krekovič, SME 02/07/2013

Vo Vatikánskej banke po škandále padali hlavy

Škandál s praním špinavých peňazí si vyžiadal prvé obeť už aj v jednej z najtajnostkárskych inštitúcií Vatikánu. Inštitút pre náboženské veci, ako sa oficiálne nazýva Vatikánska banka, prišiel o šéfa i jeho zástupcu. Vysoko postavení bankári rezignovali pár dní po zatknutí duchovného, ktorý sa pokúšal o nezákonné finančné prevody. Vatikánska banka už roky čelí obvineniam z prania špinavých peňazí a z toho, že slúži ako úložisko nelegálnych príjmov. „Po dlhých rokoch služby sa obaja rozhodli, že ich odchod bude v najlepšom záujme inštitútu i Svätej stolice,“ oznámil v tlačovej správe Vatikán rezignáciu generálneho riaditeľa banky Paola Ciprianiho a jeho zástupcu Massima Tullioho. Banku namiesto nich dočasne povedie jej súčasný prezident Ernst von Freyberg. Banka navyše zriadi novú funkciu šéfa riadenia rizika, ktorý bude dohliadať na očistenie jej povesti a na to, aby inštitút dodržiaval pravidlá boja proti praniu špinavých peňazí a terorizmu.

Zadržaný kňaz

Spúšťacím mechanizmom pre čistku na čele banky bolo škandalózne zatknutie duchovného a bývalého účtovníka Svätej stolice, monsignora Nunzia Scarana. Talianska polícia ho zadržala spoločne s tajným agentom a finančným sprostredkovateľom za účasť na finančnom podvode. Duchovný dlhé roky pracoval ako vedúci účtovník v Úrade pre majetky apoštolskej stolice, čiže vo finančnej administratíve Vatikánu. Polícia si na neho posvietila za pokus o prepašovanie 20 miliónov eur zo Švajčiarska do Talianska bez vedomia úradov. Kňaz sa bráni, že sa len snažil pomôcť priateľom. „Don 500“, ako ho podľa jeho najobľúbenejšej eurovej bankovky začali prezývať talianske médiá, bol už skôr Vatikánom postavený mimo službu za pokútne finančné operácie v juhotalianskom Salerne. Kňaz mal spravovať charitatívny účet, ktorého prostriedky boli určené na stavbu domova pre seniorov. Scarano si však z neho vybral peniaze. Tvrdil, že ich chcel použiť na splatenie hypotéky, aby mohol predať vlastný dom a všetok zisk venovať na stavbu. Podľa vyšetrovateľov kňaz konal s pocitom neohrozenosti, pretože sa spoliehal na svoje kontakty vo Vatikánskej banke. Policajné odpočúvanie dokázalo, že duchovný sa vo svojich telefonátoch často odvolával práve

na jej riaditeľa Cipriana. Scarano bol podľa agentúry AP v kontakte aj priamo s Ciprianom a Tulliom, aby získal potrebné povolenia na výbery veľkých súm zo svojho účtu vo Vatikánskej banke. To je však bežná prax a súdy zatiaľ nenaznačili, že by sa Cipriano a jeho podriadení priamo podieľali na nejakej nelegálnej činnosti. Cipriano spoločne s vtedajším riaditeľom banky pritom vyšetřovali už v roku 2010 za údajné porušenie talianskych zákonov o praní špinavých peňazí. Polícia vtedy zhabala 23 miliónov eur z vatikánskeho účtu v rímskej banke. Vyšetřovanie však nedokázalo žiadnu vinu a peniaze Vatikán dostal späť.

Banka so zlou povestou

Vatikánsku banku založil v roku 1942 pápež Pius XII. Inštitút pre náboženské veci má spravovať financie určené na charitu či podporu náboženstva. Hoci nie je oficiálne majetkom Svätej stolice ani štátu Vatikán, cirkev má na banku priamy vplyv. Finančná inštitúcia nie je otvorená pre verejnosť a prístup k jej službám majú len náboženské rády, diplomati akreditovaní pri Svätej stolici, zamestnanci a občania Vatikánu. Banka doteraz odmietala akékoľvek zvýšenie priehľadnosti svojich transakcií a bola hlavným účinkujúcim v niektorých z najväčších škandálov Vatikánu - napríklad pri krachu dcérskej banky Ambrosiano, ktorá údajne prala mariánske drogové peniaze, spojenom so záhadným úmrtím jej riaditeľa. Pápež František už pred poslednými udalosťami prisľúbil dôkladný audit banky a jej zosúladenie s hodnotami cirkvi. „Pápež berie reformu Vatikánskej banky vážne,“ myslí si Mathew Schmalz, odborník na Vatikán z Vysokej školy Svätého kríža v americkom štáte Massachusetts. „Vatikánska banka je samozrejme škandál, svedčí o tom už len fakt, ako dlho jej trvalo splniť medzinárodné štandardy boja s praním špinavých peňazí. Problémom však môže byť, že pápež ešte nemá skúsenosti s vatikánskou byrokraciou a mnohé záujmové skupiny, ktoré chcú udržať súčasný stav, majú pevné pozície. Ostatné udalosti však naznačujú, že sa pápež pustí do boja s korupciou vo Vatikáne a toto je dôležitý začiatok. Myslím si, že pod týmto pápežom bude cirkev skromnejšia a duchovnejšia,“ povedal pre Pravdu. svk, am, reuters, Pravda 03/07/2013

Ovečky a voly

Medzi ovečkou a volom je veľký rozdiel. František Mikloško použil pri príležitosti stretnutia na podporu arcibiskupa Bezáka silné slová - paralelu so sviečkovou demonstráciou. A vďaka mu za ne, aj za jeho energiu a aktivity. Kardinál Dominik Duka zasa nedávno pripomenul, že sa „trochu zabudlo na to, že súčasný slovenský katolík je už iného razenia, ako bol pred rokom 1989“. Budúci týždeň som mal na Pohode prednášať o ekonomických súvislostiach vylúčenia Rómov zo spoločnosti. Tých Rómov, ktorí sú chudobní, inej farby pleti a, chcelo by sa povedať, kvôli ktorým cirkev existuje. Potešil som sa; o ekonomickom bohatstve, ktoré pre Slovensko Rómovia predstavujú, píšem už hádam šiesty rok, našu štúdiu citujú po celom svete, a Pohoda mohla byť príležitosťou získať pre dobrú vec nové publikum. Žiaľ, zasiahla vyššia moc, organizátorovi moju účasť zatrhlí vyšší organizátori (vraj až sám najvyšší) s argumentom, že som politicky aktívny, a takých tam nechcú. Ak by to bol ojedinelý názor, nestálo by to za zmienku. Ale o tom, že odborníci sa nemajú miešať do politiky, je presvedčených veľa ľudí, a to je asi na škodu vecí. Teda, počul som aj iné, prijateľnejšie vysvetlenie - Pohoda vraj fandi jednému staronovému politikovi a všetko ostatné odvracia kade ľahšie. Slovensko svojou veľkosťou pripomína väčšie mesto. Predstavme si, že nejaké mesto sa jedného dňa vyhlási za štát, rozdelí sa na takmer tritisíc kúsočkov, nadeľí každému kúsočku parlament, vládu, výkonné právomoci, a začne budovať vlastnú legislatívu a úrady. Čo bol mestský magazín, sú mienkotvorné noviny. Čo bol mestský podnik, je štátny monopol. Kde nebola hranica a špecifické právne a úradné normy, zrazu sú a sťažujú investorom život. Čo bol mestský účtovník, je veľký ekonóm. Nuž, v dnešnom rýchlom a poprepájanom svete by to bol veľmi ambiciózny a veľmi drahý projekt. Ak by mal byť úspešný, pôvodní radní by museli sústrediť všetky rozumné hlavy a mnoho vecí by museli jednoducho kopírovať od iných, väčších a vyspelejších štátov. Alebo... Alebo sa radní začnú hádať o hlúpostiach, navyše korektne a nudne, a stanú sa pre život obyvateľov irelevantní. Áno, dajú sa z ovečiek robiť voly, ale nie nadlho, že?

Anton Marcinčin ekonóm, HN 04/07/2013

Odchod saleziánov cirkev nevysvetlí

Rožňavský biskup rozhodol, že saleziáni musia opustiť diecézu. O dôvody rozhodnutia cirkev mlčí

Rožňavská diecéza bude u nás jedinou, kde saleziáni nesmú pracovať.

Pôsobenie saleziánov v Rožňavskej diecéze sa po 23 rokoch končí. Tamojší biskup Vladimír Filo rozhodol, že musia do konca júna opustiť nielen prenajaté priestory, ale celú diecézu. Dozvedeli sa o tom len nedávno, hoci nájomná zmluva má ročnú výpovednú lehotu. Po rokovaní nakoniec vznikol kompromis, ktorý im umožní zostať ešte počas prázdnin z dôvodu plánovaných aktivít pre mládež. „Či budú môcť aj verejne slúžiť sväté omše, je na rozhodnutí miestneho farára,“ povedal Peter Novák, zodpovedný za komunikáciu so saleziánmi. Generálny vikár diecézy Rastislav Suchý potvrdil, že rozhodnutie biskupa o odchode je definitívne, posunul sa iba termín.

Všade inde sú

Rožňavská diecéza sa tak stane jedinou na Slovensku, kde saleziáni dona Bosca nesmú pracovať. O ich odchode sa hovorilo už minulý rok. Najskôr dostali od biskupa ponuku presunúť sa do Lučenca, keď však naznačili, že sú ochotní fungovať tam a zároveň v Rožňave, obe možnosti im zamietli. Biskup Filo pritom kedysi priznal, že ho ku kňazstvu priviedli aj saleziáni. Uviedol to v rozhovore pre portál info-roznava.sk, ktorého šéfredaktor Belo Hefler sa zúčastnil na rozlúčkovej omši saleziánov. „Hlboko na mňa zapôsobila. Bolo tam cítiť autentický prejav viery, ich činnosť nebola len o tom, aby deti mali kde športovať a tráviť čas. Je škoda, že všetko bude závislé od občianskych aktivít iných, ktorí na to nemusia mať dosť času.“ Práve formy práce saleziánov však podľa viacerých veriacich mohli byť problémom. Niekomu vraj prekážalo hranie na gitarách, džínsy a ďalšie „priveľmi moderné“ prvky. Zdroj z prostredia saleziánov zase tvrdí, že cirkev hnevalo, že kým o ich aktivity prejavovalo záujem veľa ľudí, niektoré farnosti mali problém pritiahnúť mladých. Podobné dôvody zachytil aj Hefler. „Zjavne tam je animozita medzi predstavenými diecézy a rehoľníkmi, nesúlad v pohľade na to, ako robiť s mládežou. Tento zápas ide naprieč celou cirkvou.“ Saleziáni podľa neho dokázali nemožné.

„V neďalekom Plešivci začínal kariéru Klement Gottwald, Rožňavu nazývali malou Moskvou. Že sa im v ateistickom prostredí podarilo vybudovať silnú komunitu veriacich, je úžasné.“

Ako Bezák?

Hefler vraví, že prípad mnohí prirovnávajú ku kauze Róberta Bezáka. „Ani tam nik z cirkvi oficiálne nepomenoval skutočné dôvody.“ Vikár Suchý porovnanie odmieta, ľudia si vraj radi spájajú veci, ktoré nesúvisia. Vysvetľovanie by vraj nepomohlo. „Aj keby sa povedala pravda, ľudia ju prekrúčia.“ Rožňavský biskup je súčasťou Konferencie biskupov Slovenska, jej hovorca Jozef Kováčik otázky ignoroval a odkázal na diecézu. Nekomunikuje však ani tá. Na e-mail neprišla žiadna odpoveď, vikár Suchý telefonicky potvrdil, že biskup sa určite nevyjadrí. Peter Novák za saleziánov uviedol, že dôvody nechávajú na biskupa. „Rešpektujeme jeho kompetenciu.“ Podľa niektorých sa mohol rozhodnúť na základe filtrovaných informácií. „Do akej miery bol biskup, o ktorom je známe, že je vzdelaný a sčítaný človek, podriadenými správne informovaný, je ťažké komentovať. Nie je na tom zdravotne najlepšie, niekde tam možno treba hľadať dôvod jeho radikálneho rozhodnutia,“ vraví Hefler. Podľa iných informácií má byť za rozhodnutím vikár Suchý. Ten sa tomu smeje. „Čo mám na to odpovedať? Rozhoduje biskup. Mám dosť iných vecí na starosti, nie riešiť odchod saleziánov. Ja som sa s nimi takmer nestretával ani sa nestretávam. Nezačujem som sa o nich.“

Ešte rokujú o peniazoch

Odchodu saleziánov je ľúto novej predsedníčke Združenia saleziánskej mládeže Domka v Rožňave Lucii Blahúsovej. „Mladým nebudeme môcť venovať toľko času ako rehoľníci, keďže oni to mali ako hlavné poslanie, kým my ostatní môžeme pomáhať len popri inej svojej práci. Saleziánov vnímam pozitívne, urobili veľa práce pre deti aj pre rodiny. Pomáhali, boli svedníkmi, ľudia sa na nich obracali. Mnohým sa vďaka nim zmenil život, mne tiež.“ Medzi diecézou a saleziánmi sa ešte musia doriešiť majetkové otázky. Do priestorov totiž investovali veľké sumy. „Z polozrúcaného objektu je dnes slušný areál s vybudovanou infraštruktúrou.

Za tým všetkým je energia rodičov, dobrovoľníkov, mládeže, sponzorov a samotných saleziánov,“ tvrdí Hefler. Novák za saleziánov potvrdil, že rokovania o vyrovnaní sa s biskupským úradom ešte prebiehajú.

Karol Sudor, SME 04/07/2013

Ján Pavol II. pred bránou svätorečenia

Na vyhlásenie zosnulého pápeža Jána Pavla II. za svätého chýba už iba konečný súhlas pápeža Františka a stanovenie dátumu svätorečenia, ktoré by sa mohlo konať už 8. decembra. Informovali o tom talianske médiá. Odvolávali sa na vatikánskeho predstaviteľa, ktorý nebol oprávnený poskytovať informácie médiám, preto ho nemenovali. Tlačová agentúra ANSA napísala, že komisia kardinálov a biskupov posúdila prípad Jána Pavla II. a proces jeho vyhlásenia za svätého zavrhla. Podmienkou na vyhlásenie za svätého je dôkaz o dvoch zázrakoch – v prípade Karola Wojtylu sa experti zhodli na prvom uskutočnenom zázraku už dávnejšie. Dôkazy o tom druhom Vatikán potvrdil v utorok, detaily však nezverejnil. Ján Pavol II. zomrel v roku 2005 vo veku 84 rokov a už v máji 2011 ho jeho nasledovník Benedikt XVI. blahorečil. Ide o posledný stupeň pred vyhlásením za svätého. Podľa predstaviteľa Vatikánu padlo rozhodnutie už pred časom a terazšie zasadnutie bolo v zásade formálne. Jedným z možných dátumov kanonizácie je 8. december, sviatok Nepoškvrneného počatia Panny Márie, ktorý je veľkým sviatkom katolíckej cirkvi. Tento rok pripadne na nedeľu a práve v nedeľu sa zvyčajne konajú svätorečenia. Vatikánsky informátor tiež potvrdil správy novín La Stampa o tom, že by Ján Pavol II. mohol byť kanonizovaný spoločne s pápežom Jánom XXIII. Pápež prezývaný „dobrý pápež“ zvolal druhý vatikánsky koncil, avšak zomrel v roku 1963 predtým, ako sa skončil. V Bazilike Sedembolestnej Panny Márie v Šaštíne-Strážach bude 7. júla spomienka Nedeľa s Jánom Pavlom II.

JÁN FELIX, Šport 04/07/2013

Vierozvestcovia cestovali vďaka umeniu v čase

Solúnski bratia mali toľko podobizní, koľko umelcov ich stvárňovalo. Čo sa za tisíc rokov nezmenilo, sú dlhé rúcha, brady, Cyril s Bibliou a Metod s ikonou posledného súdu. Črty tváre sa však prispôsobili umelcovi a dobe. Zaujímavý pohľad premien Cyrila a Metoda v priebehu dejín ponúka Galéria Jána Koniarka v Trnave. Podľa kurátorky Aleny Piatrovej umelci vychádzali z legendy Život sv. Konštantína, tiež z encykliky pápeža Leva XIII. Grande Munus. „Zdrojom však boli predobrazy starších umelcov. Tam je žiadlo ich inšpirácie.“ Sochár Martin Ščepka čerpal z renesancie a baroka. „Aj preto som spodobenie postavil na drapérii, výraze rúk a mimiky.“ Kolega Robert Szittay študoval dobové odevy a účesy, no upozornil, že podobizne svätcov nemožno brať ako portréty. „Sú

to skôr tváre, ktoré majú v sebe psychológiu. Odkaz pre generácie.“ Je to zrejme aj pri pohľade na uhladené portréty od Jozefa Božetecha Kle mensa z roku 1867, ktoré sa stali vzorom, ikonou. Najstaršie podobizne Cyrila a Metoda sa objavujú na území Slovenska až v 30. rokoch 19. storočia, čo podľa kurátorky súvisí so začiatkom hľadania národnej identity. Vtedajší umelci museli vyraziť za motívmi napríklad až do Prahy do Kostola Matky Božej pred Týnom, kde je súsošie od Emanuela Maxa. Najstaršou inšpiráciou sú však tri fresky v rímskej bazilike San Clemente. Na ich datovaní sa odborníci nezhodli, uvažuje sa o 9. až 11. storočí. Tu je jasne vidno, že bratia sú potomkami východnej spirituality a nosili brady.

Andrej Barát
Pravda 04/07/2013

Cyril a Metod. Písmo a vzdelanie

Oslavujeme 1150. výročie príchodu Cyrila a Metoda. Zahaľujú ich mýty, no odkaz byzantskej misie pre Slovanov nemožno spochybniť. Vytvorili hlaholiku, preložili prvé texty. Podali unikátny diplomatický výkon, keď porazili trojazyčníkov a presvedčili pápeža Hadriána II., aby sa 4. liturgickým jazykom popri latinčine, gréčtine a hebrejčine stala staroslovienčina. Čo sa do 20. storočia iným nepodarilo. Pravda prináša na nasledujúcich stranách príbeh ich putovania z Byzancie na Veľkú Moravu aj s mapkou. Nebola to romantická cesta na oslíkoch, ako to úsmevne prezentujú detské knižky. Jazdili na koňoch po zanedbaných rímskych cestách. Ozbrojený sprievod chránil ich vzácne dary vrátane relikvie sv. Klimenta. Tá je uložená v bazilike San Clemente v Ríme, kde pochovali Cyrila. Po Metodovom hrobe archeológovia stále pátrajú. Najnovšie v okolí Uherského Hradišťa. Cyril a Metod neboli prví, ktorí priniesli Slovanom kresťan-

stvo. Boli prví, ktorí ho priniesli v zrozumiteľnej podobe. Doklady o starších misiách a ich neúspechoch sa skrývajú v Bojne, kde sa našlo tiež záhadné písmo pripomínajúce hlaholiku. O nálezoch súvisiacich so solúnskymi bratmi sme sa porozprávali s archeológom Karolom Pietom. V Nitre na Martinskom vrchu v nedeľu odhalia základy veľkomoravského kostola, ktorý verejnosť ešte nevidela. V Bojne v ten istý deň odhalia novú rekonštrukciu príbytku Slovanov. Podujatí je mnoho, aspoň výber z nich uvádzame na konci prílohy. Cyril a Metod nám tak po 1150 rokoch dali šancu spoznať samých seba, svoje korene a pripomínajú, že aj doma máme ukryté svetové poklady.

Svätí Cyril a Metod na pamätnej tabuli v Bazilike Santa Maria Maggiore v Ríme, autorom je Marian Polonský. Model z bronzu a kameňa vystavuje Galéria Jána Koniarka v Trnave.

Andrej Barát, Pravda 04/07/2013

Vznikla petícia pápežovi za Bezáka

Rok po odvolaní trnavského arcibiskupa Róberta Bezáka silnejú aktivity na jeho podporu a rehabilitáciu nielen na Slovensku, ale pridali sa aj veriaci a sympatizanti v Českej republike. Podľa portálu robertbezak.eu, ktorý je spravovaný z Česka, vznikla na internete v týchto dňoch petícia adresovaná pápežovi, pod ktorú možno pridať svoj podpis. Ku kauze sa podľa portálu vyjadril v televíznom rozhovore pražský biskup Václav Malý, ktorý uviedol, že to považuje za nesprávny krok Vatikánu, ktorý rozdelil slovenskú cirkev. Český kardinál a predseda biskupskej konferencie Dominik Duka pre médiá prehlásil, že Bezák nebol odvolaný na základe žiadneho morálneho deliktu, za prešetrenie jeho prípadu sa prihovril pri osobnom stretnutí s pápežom Františkom. Ten je už s prípadom oboznámený a má aj osobný list od Bezáka, ktorý má vo Vatikáne stúpencov aj v rakúskych a maďarských cirkevných hodnostároch.

PETER DODEK
Šport 29/06/2013

Ruženec pred nunciatúrou

Dnes uplynie rok od vtedy, čo Svätý Otec Benedikt XVI. odvolal arcibiskupa Róberta Bezáka z pastoračného riadenia Trnavskej arcidiecézy. V deň výročia odvolania Bezáka z úradu má byť pred budovou Apoštolskej nunciatúry na Nekrasovovej ulici v Bratislave modlitbové zhromaždenie. Organizuje ho aktivista František Mikloško. Zhromaždenie má byť od 18.00 do 19.00. Zhromaždení sa budú modliť ruženec za cirkev, za Svätého Otca, za jeho poradcov, za nunciatúry vo svete a za arcibiskupa Róberta Bezáka. Otvorený list na podporu emeritného arcibiskupa Róberta Bezáka s približne 15 000 podpismi, ktorý v máji organizátori poslali do Vatikánu, už mal v rukách pápež František. Potvrdil to predseda OZ Pastor bonus Marek Nikolov, ktorý očakáva, že prípad odvolaného trnavského arcibiskupa bude prešetrený.

JÁN FELIX, Šport 02/07/2013